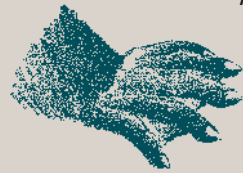

La llúdriga (Lutra lutra)

La llúdriga o llúdria, anomenada en alguns indrets gos d'aigua, és un mamífer carnívor, de la família dels mustèl·lids. És, sens dubte, la reina dels ambients aquàtics, tot i que té costums amfibis: caça i s'alimenta a l'aigua però cerca refugi i cria als marges, allà on la vegetació de ribera en bon estat de conservació li proporciona amagatalls.

Les adaptacions més destacades són la forma del seu cos, allargat (hidrodinàmic) amb el pèl curt i atapeït; els peus palmats, semblants als d'un ànec, que l'ajuden a desplaçar-se ràpidament sota l'aigua; la llarga i poderosa cua, que fa servir de rem i timó, i uns bigotis llargs i sensibles que l'ajuden a localitzar les seves preses.

És d'activitat, preferentment, crepuscular i nocturna, i és un animal força territorial i solitari.

Malgrat que pot criar durant tot l'any, la reproducció acostuma a concentrar-se a la fi de la primavera i principis d'estiu. Normalment tenen dues cries, que romanen al cau fins que tenen 2-3 mesos.

Als 6-7 mesos són una mica més petites que les mares i ja la poden acompanyar per tot arreu, i als 10 mesos s'independitzen.

La presència d'aquesta espècie és un bon indicador de la qualitat de les aigües i dels marges del riu.

plànol: David Potrony

fotografies: Jordi Ruiz Olmo i Arxú Parc Natural del Cadí-Moixeró

 Parc Natural
del Cadí-Moixeró

 Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

Centre del Parc: C/ de la Vinya, 1 08695 Bagà
Telèfon 93 824 41 51. Fax 93 824 43 12 a/e: pncadimoixero.dmah@gencat.net

Itinerari de la llúdriga

El Parc Natural del Cadí-Moixeró

El Parc Natural del Cadí-Moixeró comprèn una superfície de 41.060 ha que es reparteixen en tres comarques veïnes: l'Alt Urgell, el Berguedà i la Cerdanya. Es troba dins la classificació de parc de muntanya, ja que les seves altituds se situen entre els 800 i els 2.648 m. Les dues grans serralades del Cadí i del Moixeró formen una impressionant barrera muntanyosa del Prepirineu. El Pedraforca, la Tosa i el Puigllançada formen unitats més diferenciades.

La vegetació i la fauna del Parc tenen un gran interès, ja que les variades condicions climàtiques i d'altitud permeten l'existència d'espècies alpines, eurosiberianes i mediterrànies. Espècies de flora com l'orella d'ós (*Ramonda myconi*), el julivert d'isard (*Xatardia scabra*), el *Delphinium montanum*, el *Dracocephalum austriacum* i la genciana groga (*Gentiana lutea*) tenen al Parc

entre el 50 i el 100% de les seves poblacions a Europa o al món.

Pel que fa a la fauna, es troben inventariats gran quantitat d'invertebrats: 92 mol·luscs, 218 aràcnids i el 75% d'espècies de papallones diürnes de Catalunya. Estan classificades 249 espècies de vertebrats. D'entre els mamífers destaquem l'isard (*Rupicapra rupicapra*), el cérvol (*Cervus elaphus*), el cabirol (*Capreolus capreolus*) i la marta muntanyosa del Prepirineu. El gall fer (*Tetrao urogallus*), el mussol pirinenc (*Aegolius funereus*), el picot negre (*Dryocopus martius*) i l'àguila daurada (*Aquila chrysaetos*); rèptils com el llangardaix verd o lluert (*Lacerta viridis*) i la serp verda i groga (*Coluber viridiflavus*); amfibis com el tritó pirinenc (*Euproctus asper*) i la granota vermella (*Rana temporaria*); i peixos com la truita (*Salmo trutta*), el barb de muntanya (*Barbus meridionalis*) i el barb roig (*Phoxinus phoxinus*).

La Reserva Natural Parcial Segre-Prullans

L'any 1987 es varen crear les reserves naturals parcials Segre-Prullans i la del Riu de la Llosa amb la finalitat de garantir la supervivència de les darreres poblacions de llúdriga (*Lutra lutra*).

La Reserva Natural Parcial Segre-Prullans, per on transcorre l'itinerari, comprèn el riu i els seus marges en els termes municipals de Martinet, Bellver de Cerdanya i Prullans i va ser inclosa l'any 1992 al Pla d'espais d'interès natural (PEIN) amb la

denominació Riberes de l'Alt Segre.

Les aigües de l'Alt Segre són poblades per espècies de gran interès com la llúdriga o el turó (*Mustela putorius*), entre els mamífers i la truita (*Salmo trutta fario*) o el barb roig (*Phoxinus phoxinus*) entre els peixos. També hi trobem amfibis com el tritó palmat (*Triturus helveticus*), present a pocs punts del país. Els ocells són el grup de vertebrats més divers dels ecosistemes fluvials, destaquen la merla d'aigua (*Cinclus cinclus*), el bernat pescaire (*Ardea cinerea*) o l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*), entre d'altres.

Seu d'Urgell / Andorra Puigcerdà / Tunel del Cadí

La Casa del Riu Arbreda Riberes del Segre

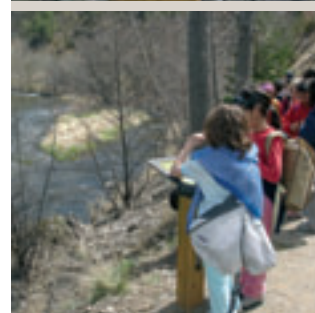
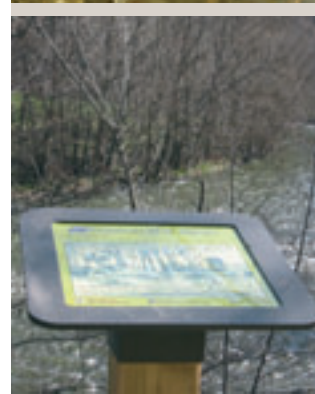
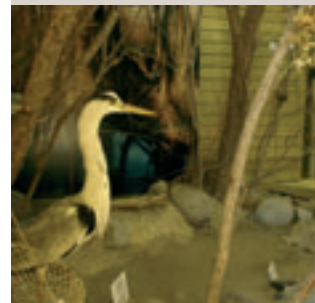
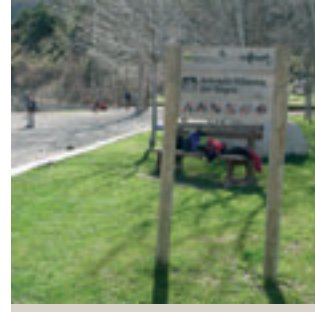
Per conèixer una mica millor aquest espai, és aconsellable, abans d'iniciar l'itinerari, que visiteu la Casa del Riu, ubicada a l'antic escorxador. Aquest centre d'interpretació acull una mostra significativa sobre els ecosistemes fluvials: el curs principal del riu, el bosc de ribera i la fauna associada.

Es pot visitar a l'estiu, de dilluns a dissabte, de 10 a 13 h i de 16 a 20 h, i els diumenges i festius de 10 a 14 h. Fora d'aquesta època els grups poden concertar la visita trucant al Centre del Parc (tel. 93 824 41 15) o a l'Ajuntament de Martinet de Cerdanya (tel. 973 51 50 12)

I a l'exterior, complementant l'exposició, hi ha l'arbreda Riberes del Segre, on podeu fer un tomb per observar les espècies vegetals més representatives del bosc de ribera.

Com arribar-hi

Per poder fer la ruta heu d'anar fins a Martinet de Cerdanya, per la N-260, i un cop arribeu a la marquesina d'autobusos i el pàrquing cal travessar el riu Segre, on trobareu la Casa del Riu, l'antic escorxador, i l'arbreda Riberes del Segre, on disposeu també de zona d'aparcament. Aquí trobareu l'indicador d'inici de l'itinerari.

Què hi veureu

L'itinerari s'inicia pel camí a Montellà, direcció a Sant Martí dels Castells, coincidint amb el camí de Sant Jaume. Un cop passades les instal·lacions esportives, deixareu les escales que s'enfilen cap al nucli de Montellà i continuareu per la pista, vorejant el riu. Els diversos faristols al llarg del camí us informen sobre aspectes concrets de la llúdriga: on trobar-la, la distribució als Països Catalans, l'hàbitat, els rastres i els sons, els excrements i l'alimentació, la reproducció, els caus i altres espècies que hi conviuen.

Una mirada atenta us permetrà observar el riu, en el seu curs mitjà, amb les seves planes d'inundació i els meandres, de gran importància durant l'època de desglaç i en cas de grans riuades.

Els marges del riu presenten una vegetació típica i adaptada al contacte permanent o temporal amb l'aigua. Aquesta vegetació es disposa en bandes, començant per les plantes que viuen amb les arrels sempre submergides com les bogues o els canyissos; a continuació es troben els salzes arbustius, amb les arrels fora de l'aigua i amb el brançam molt flexible adaptat a suportar les crescudes del riu. Els pollancre, verns i salzes arboris se situen a continuació, però en terrenys encara amb un elevat contingut d'aigua; i finalment trobeu els freixes i els oms, allà on el nivell freàtic oscil·la més al llarg de l'any.

Aquests boscos de ribera tenen un paper molt important en el manteniment i estabilització dels marges del riu i alhora acullen la major part d'espècies animals de

l'ecosistema fluvial.

Els ambients fluvials són el lloc escollit per la nostra protagonista, la llúdriga.

A la vora del riu, allà on té els llocs de pas podeu trobar-hi les petjades.

I si hi aneu al capvespre o a la matinada potser podreu escoltar els xiulets, semblants al riure d'una persona, els esbufecs i una mena d'esternuts.

A sobre les pedres, els troncs, els bancs de sorra o els coixins d'herbes hi trobareu els excrements de la llúdriga, que us poden donar informació sobre el tipus d'alimentació.

Són moltes les espècies que viuen en aquests ambients fluvials; el típic habitant dels rius, però, és la truita (*Salmo trutta*). Entre els mamífers que conviuen amb la llúdriga destaquen el turó (*Mustela putorius*) i l'almesquera (*Galemys pyrenaicus*), encara que són molt difícils de veure. I el grup de vertebrats més divers dels ecosistemes humits són els ocells, com la merla d'aigua (*Cinclus cinclus*), el bernat pescaire (*Ardea cinerea*), l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) o el blauet (*Alcedo atthis*), entre d'altres.

Tot caminant arribareu a un extens prat, a la vora del riu, reservat per a la pastura del bestiar. Vosaltres heu d'agafar el camí que, envoltat de boixos i pi roig, s'enfila fins al mirador que hi ha a sobre del riu Segre. Aguditzeu la vista i aprofiteu per observar la fauna que viu en aquests ambients.

Cal que refeu el camí de tornada, fins arribar a l'inici de l'itinerari, on heu deixat el cotxe.

